Política | Joan Serra Carné | Actualitzat el 16/11/2021 a les 20:00

El mal d'altura de la CUP

«En la manera de defensar l'esmena a la totalitat, la CUP sembla demanar ajuda per fer més llarga la pista d'aterratge cap als pressupostos»

L'anàlisi de la política catalana va incorporar fa més d'una dècada la variable de la CUP, actor principal en els anys àlgids del procés, de la mateixa manera que ara forma una de les tres potes de l'anomenada majoria del 52%. No hi ha fotografia completa, doncs, de les aliances parlamentàries sense l'asterisc que representen els anticapitalistes, interpretats amb complaença des d'algunes tribunes quan l'esquerra alternativa no disposa del vot clau i situats a la diana si de la seva decisió -delegada en la militància i les organitzacions que li donen suport- en depenen avenços transcendents, com ara els pressupostos del Govern. El filtre sempre condiciona la mirada. I, en el cas de la CUP, encara pesen els prejudicis.

La Generalitat necessita uns nous comptes per afrontar la recuperació posterior a la pandèmia i injectar vigor a l'economia, amb l'estimulant extra dels fons europeus. I els recursos procedents de Brussel·les permeten confegir uns pressupostos expansius -per utilitzar el llenguatge dels titulars-, però les prioritats inversores encara no satisfan la CUP. No comparteix la fotografia de continuïtat en les polítiques fiscals, reclama més esforços en carpetes com l'habitatge i la salut -més enllà de les últimes concessions de l'executiu- i se sent lluny de la música de la legislatura, en projectes capitals com els Jocs Olímpics d'Hivern, el Hard Rock i l'ampliació de l'aeroport del Prat, en què Junts i ERC no han defensat precisament el mateix. I el Govern rumia el seu marge per a les concessions, decidit com està a esgotar opcions entre els independentistes abans d'explorar alternatives com la dels comuns o els socialistes, que continuen oferint-se.

No hauria de sorprendre ningú que la CUP tibi cap al seu molí ni que, per a la militància anticapitalista, ser la crossa del Govern en uns pressupostos firmats per Giró i avalats per Aragonès sigui de digestió pesada. No hauria de sorprendre, primer de tot, als socis de l'executiu, coneixedors tant del programa anticapitalista com de la seva naturalesa. La CUP té una relació exigent amb la institucionalitat i sempre ha votat dividida, condicionada per les tensions que afloren en la convivència de les organitzacions que conformen les seves bases, amb ascendent sobre les assemblees. Va passar quan tocava decidir sobre el cap de Mas, el full del ruta del procés o el president que succeís Puigdemont.

Certament, semblava que la CUP havia desfet un nus quan va decidir implicar-se en la governabilitat per la via d'acordar la investidura d'Aragonès. El debat intern en les setmanes prèvies a les eleccions per fixar el rol de la formació va ser viu, i amb un resultat lluny de la unanimitat. Però el camí de l'aliança activa amb ERC va imposar-se al paper de frontó de l'independentisme, quan ja se sabia que la legislatura no desembocaria en un salt a l'estat propi. Mig any després, la CUP ha retrocedit de casella. El Govern hi ha ajudat, donant per fets uns vots que encara no tenia lligats. En els últims dies a Palau s'ha constatat que el pacte firmat, del qual se n'intuïa estabilitat fins a la qüestió de confiança del 2023, requeria més cures intensives de les previstes.

En la manera com defensa l'esmena a la totalitat, la CUP sembla demanar ajuda per validar els pressupostos. Reclama, entre línies, que el Govern sigui capaç d'arribar una mica més enllà. Deixa intuir, en definitiva, que li cal fer més llarga la pista d'aterratge. Una pista d'aterratge per curar el mal d'altura, el de ser el soci preferent de la legislatura, havent dit que ho seria.